

Rozhovor: Ing. Ondřej Beneš, Ph.D., MBA, LL.M. (1974)

Vystudoval VŠCHT Praha, obory ochrana vod a ekonomika řízení průmyslu a následně absolvoval doplňková studia v oborech životního prostředí, ekonomiky, práva a řízení na více zejména zahraničních institutech. Aktivně se angažuje v různých profesních spolecích: I SOVAK (člen představenstva), EUREAU (člen představenstva). V současnosti je obchodním ředitelem pro rozvoj voda Veolia pro ČR

Počátky Veolie je třeba hledat v Paříži v polovině 19. století. Mohl byste krátce tu dlouhou historii přiblížit?

Historie a dějepis nebyly ve škole mými nejsilnějšími stránkami, přesto otázku beru jako výbornou nahrávku k vysvětlení hesla na přebalu čar: rád a pravidelně čtu. Veolia existuje od svého založení Napoleonem (až tím třetím v pořadí) přes 166 let a od počátku se věnovala poskytování vodohospodářských služeb především ve Francii (např. pro Paříž či Lyon). Teprve po více než 100 letech působení se zásadně rozrostla sérií oborově (stavebnictví, doprava, odpady, energie, média), tak i regionálně. Těsně před přelomem tisíciletí byla odprodána stavební divize a akcie uvedeny na NYSE. Ve velmi krátkém sledu poté došlo k oddělení mediální divize a po turbulentním období mezi roky 2003–2011 se ustálila pět divizí v třech osách – voda, odpady a energetika. Proces byl završen sloučením těchto aktivit z oddělených společností vždy pod jednotné řízení v jedné zemi, v devíti regionálních zónách – a nyní jsme zpět u hesla ONE Veolia, které tento fakt reprezentuje. S ročním obrátem 655 mld. Kč a 171 zaměstnanci zůstává společnost celosvětovou jedničkou v poskytování vodohospodářských služeb a významným mezinárodním hráčem v oblasti odpadů a poskytování tepla a energie.

Sice patříte k těm mladším vodařům, ale v oboru už působíte dlouho a jste důležitým zaměstnancem Veolia. Mohl byste tedy zreaktovat fungování firmy v ČR a v SR?

Dovolím si od srdce nesouhlasit s první částí otázky. Sice je pravdou, že i v 45 letech jsem v každoročním personálním benchmarkingu naší skupiny v ČR stále podprůměrný, to je ale do značné míry dáno problémem nedostatku nových zaměstnanců, který se dále prohlubuje některými nesystémovými regulačními opatřeními. Uvádění „důležitosti“ je ještě více zavádějící a najdu kolem sebe mnoho a mnoho kolegů a kolegyní, kteří společnost dlouhodobě důležitější než já. Řada vystřídaných pracovních postů mne v této oblasti vedla k úpravě hodnotového žebříčku. Je na počátku stála na vrcholu uznání a seberealizace, ale nyní se kloním k modelu, propagovanému v ČR např. Petrem Ludwigem, kde nahoře zůstává Aby mne bavilo každý den vstávat, musím mít pocit, že dělám něco pro ostatní, nejen pro sebe. A protože je firemní vize naší společnosti bohužel změnami, je pro mne naprosto logické zaměřovat se na realizaci inovativních, ale zároveň jednoduchých a profitabilních řešení, která v dlouhou dobu mohou v tomto poslání pomoci. A tato řešení replikovat a neustále vylepšovat stejně tak, jako to dělají moje kolegyně a kolegové. Důkazem toho opravdu baví, je i minimální fluktuace.

Navíc se nechci a ani nemohu srovnávat s odborníky, kteří obor malé vody dokázali posunout vývojem nových řešení, či kteří svůj čas věnují výchově nových talentů. Jmenoval bych mezi jinými např. prof. Wannera, Jeníčka, Jandu a Malíjevského z VŠCHT Praha či prof. Bejčka z Masarykovy VV. V korporátní sféře mne inspirovali pánové jako Ing. Sušický, Ing. Rosický či P. Simpson, současný ředitel koncernu AWI. Nesmím zapomenout Chudobu, který mne přitáhl k práci pro skupinu Veolia a Philippe Guitarda, současnýho ředitele zóny Střední a východní Evropa a člena představenstva Veolia, který dokáže prakticky každého v naší skupině motivovat osobním příkladem.

Omlouvám se za velkou okliku k odpovědi na fungování společnosti v ČR a SR. Pokud jsme u vody, tak zde je velmi zajímavé sledovat rozdíly vnímáním vysoké profesionality a technické odbornosti naší společnosti u průmyslových klientů a stále ještě častým konstatováním veřejnost chce, stejně máte vy soukromé společnosti drahou vodu!" Čtenář tohoto časopisu je bezpochyby odborník, který si před souhlasem s obdobím prohlášením otevře např. www stránky Ministerstva zemědělství či SOVAK ČR a obdobná konstatování si obratem vyvrátí. Faktem ale zůstává mediální faul, spojovaný často ještě se zisky, je využíván pravidelně a naprosto bez souvislosti s dosahovanou kvalitou služby, zaváděnými a vysokým tempem investic v provozovaných lokalitách. Snažím se proto na základě reálných příkladů a studií na různých konferencích vyvrátit o soukromém sektoru a zastávám názor, že soutěž (a to i mezi veřejným a soukromým sektorem, jak to vidíme s jednoznačně kladným důsledkem železnici) zajišťuje dlouhodobou efektivitu dodávané služby. Krásný příklad porovnání představuje poslední studie Water UK, která jasně ukáží mezi deklarovanými cíli a vlastní realitou po remunicipalizaci vodohospodářských služeb v Paříži a v Berlíně. Naše působnost v ČR je svázána a ochotou veřejných vlastníků vodohospodářské infrastruktury vybrat si kvalifikovaného provozovatele. Osobně věřím, že trend snižování počtu provozu posledních pár let se zase cyklicky zlomí, zejména s rostoucími požadavky na odbornost provozovatelů veřejných vodovodů a kanálů bylo na úrovni částečné či servisní spolupráce. Zde si uvědomme, že v současnosti existuje více jak 2 900 provozovatelů veřejných vodovodů s velmi variabilní kvalitou služeb i schopností plnit zákonné povinnosti. To je dlouhodobě neudržitelný stav. Zároveň mne velmi mrzí to, jak je protiprivátního tématu využíváno – jako příklad uvedu reakci organizátora významné jarní vodohospodářské konference, který podmínil před porovnávající efektivitu veřejného a soukromého sektoru, významným sponzorstvím s tím, že „bez vaší aktivní účasti může být současný posudek společnosti Veolia v plénu konference více zřetelnější.“ Co k tomu více říci...

Bez ohledu na výše uvedené se dále rozvíjíme zejména na trhu odpadů, energetiky a teplárenství, a to zejména akviziční činností i organickými službami; zejména v oblasti smart. V loňském roce jsme tak expandovali do společnosti pro dodávky integrovaných řešení smart vodoměrů a na společnost Ig systems dodává komplexní smart systémy do budov. V balíčku najdete od alarmu úniku vody, čidla na kvalitu vzduchu a souvislost pro úpravu vzduchu i dobíjecí stanice pro elektromobil či fotovoltaické panely s bateriovým úložištěm. Dodávaná řešení jsou vždy testována na zaměstnancích, což mimo finanční úspory má na všechny velký motivační efekt. Na Slovensku jsme zásadním způsobem posílili podíl v energetice a teplárenství: v minulém roce se tak rozběhly naplno dvě nové akvizice, z nichž jednou je např. paroplynová elektrárna a výroba tepla pro c

A ve světě?

Poměrně dobrým indikátorem o zdraví společnosti je schopnost přesvědčit investory o tom, že naplňování dlouhodobé vize společnosti jí umožní růst a dodržovat závazky vůči akcionářům. To se projevuje v růstu ceny akcie skupiny Veolia o více než 30 % za minulý rok i oborově relativně poměru. Společnost se o svoje úspěchy dělí se zaměstnanci, kdy umožňuje pravidelně všem svým zaměstnancům stát se za zvýhodněných podmínek akcionáři společnosti a mít tak podíl na úspěchu. Ve vodohospodářských službách roste tradičně Asie (Čína, Japonsko), ale růst evidujeme i v postsovětských státech, např. v Arménii, kde je nyní provozována téměř kompletní státní vodohospodářská infrastruktura.

Jaké jsou podle Vás největší výzvy v oboru?

Přesvědčit politiky i zákazníky o tom, že dostupnost vody je limitovaná jediným dlouhodobým zdrojem na našem území – srážkami – a je tedy nutné ji řádně hospodařit. To znamená zejména zásadní urychlení výstavby akumulací vody a změny v hospodaření v krajině. Kromě hájení zájmů ve směrem k zemědělství vnímám zásadní roli našich kolegů z velké vody, ať už ze státních podniků Povodí či projekčních a inženýrských firem bedrech spočívá nelehký úkol přípravy a realizace takových záměrů. Za „malou vodu“ však tyto záměry např. prostřednictvím oborového spolku dlouhodobě podporujeme.

Další výzvou je reálná aplikace recyklace vody. Zde musíme být ale velmi opatrní v hodnocení efektu. Určitě se shodneme v tom, že je rozdíl, kdy veškeré dešťové vody odvedu do kanalizace a recipientu a situací, kdy mám nádrž na dešťovou vodu a zalévám s ní namísto „kohoutkovou stranu ale řádně vybudovaný zásak dešťové vody může pro lokální vodní bilanci udělat více, než velká nádrž na dešťovku a zalévání záhonů paradoxem je přechod od průtočného chlazení na nejběžnější chlazení otevřené recirkulační, kdy dochází k významné ztrátě odparem.

Z pohledu možných řešení vidím jako zcela optimální další rozšiřování interakcí mezi komunálními čistírnami odpadních vod a průmyslovými zemědělskými partnery, kteří již řeší či budou v horizontu několika let při stále viditelnějším efektu oteplování řešit fakt, že není možné odebrat povrchovou, natož podzemní. V zahraničí je naprosto běžná praxe využití upravených odpadních vod v zemědělství či v průmyslu a naše společnost dlouhou řadu bud' realizovala či provozuje pro velké aglomerace, jako je Milán či Madrid. Metodika, zavedená v poslední kompromisní verzi I o znovuvyužití vod, obsahuje dobře aplikovatelný přístup analýzy rizik dle účelu využití a nastavení kontrolních bariér, který je aplikovatelný i na zemědělské využití recyklovaných vod. Osobně se také snažím popularizovat téma recyklace prostřednictvím ochutnávek našeho piva ERK (vyráběno od minulého roku z recyklované vody z pražské Ústřední čistírny odpadních vod v mobilním (kontejnerovém) řešení naší společnos Memsep. Ohromně mne potěšilo, že na našem stánku na výstavě VODOVODY-KANALIZACE v květnu minulého roku pivo ochutnali a zlomili psychologickou bariéru použití recyklované vody mimo jiné ministr životního prostředí Richard Brabec či náměstek ministra zemědělství Aleš Další série výzev „malé vodě“ přichází v úrovni legislativní – některé kroky jsou a budou realizovány v návaznosti na revizi směrnice o pitné

samé nás čeká u směrnice o čištění odpadních vod. Určitě bych zmínil povinné cíle pro zvyšování energetické účinnosti vodohospodářských stále existuje prostor pro zlepšování.

Hodně se angažujete v oblasti legislativní. Jak tuto oblast hodnotíte? I s ohledem na EU?

Legislativě v oboru vodního hospodářství se věnuji aktivně od počátku mého pracovního zapojení, ale nejvíce posledních 15 let, kdy působím v představenstvu evropské vodohospodářské asociace EurEau a paralelně v představenstvu spolku SOVAK ČR. Vnímám jako svou povinnost a návazně reagovat na rozmanité legislativní návrhy Evropské komise již při samotném zrodu ve spolupráci s kolegy z EurEau a pracovat i na české úrovni společně s kolegy z oboru na připomínkách či vlastních návrzích legislativních úprav. Diskuse mne občas donutí vyměnit si brýl na situaci nejen ze strany regulovaného subjektu, ale i ze strany úředníka na DG Envi, Ministerstva životního prostředí či krajských úřadů a C optimálních finančních a technických podmínkách tam najdeme množství kvalifikovaných odborníků a často i praktiků, u kterých stačí ke změ čistá komunikace, podepřená tvrdými čísly a fakty. O to více je zapotřebí si našich partnerů na straně státní správy či místní samosprávy vážit v legislativní oblasti vysloveně vadí, je často využíván další komunikační faul, okopírovaný z politiky, který mne osobně také již opakovaně r V případě připomínek k legislativním návrhům se druhá strana soustředí na kritiku osoby, jež připomínky podává, namísto věcného meritů. V vytvářet konspirační teorie o tom, kdo s kým a jak, nejdůležitější ovšem musí vždy zůstat technický a řádně odůvodněný obsah připomínek, a i vlastních návrhů. Tím se vracím k nedávnému dovětku jednoho z diskutujících ve Vodním hospodářství ke konkrétnímu článku, že si nepřej uveden, neboť se bojím toho, že by mu to mohlo v práci (ať již ve firmě či na úřadě) spočteno. Víím, o čem mluvím.

Máte velkou výzkumnou základnu ve Francii. Podporujete i vědu a výzkum v ČR nebo v SR?

Do vědy a výzkumu dlouhodobě skupina investuje ve třech základních osách – vnitřní specializovaný výzkum, otevřené inovace a konečně g síť zaměstnanců s cílem parciálních inovací. V první ose jsou analyzovány a vyvíjeny nové technologie a systémy identifikované a garantova zónami s ročním rozpočtem v řádu stovek milionů Kč. V druhé ose jsou organizovány inovace prostřednictvím spolupráce s externími inováč startupy i prostřednictvím otevřených inovačních soutěží, kdy se zavazujeme vybrané projekty podpořit či vstupujeme přímo do startupů finan V některých případech vystupujeme i jako partner obdobných aktivit – např. na podzim v Praze v akceleračním programu Impact Hub Climate V třetí úrovni existuje globální síť registrovaných zaměstnanců skupiny, kteří paralelně sdílí veškeré výstupy lokálních inovací. Zcela samostat jsou investice na lokální úrovni do produktových inovací, které probíhají postupně v každé společnosti skupiny. Příkladem může být upgrade standardizované anaerobní technologie čištění odpadních vod využitím membránové separace – MEMTHANE, úprava bioplynu na biometan kombinované technologie zrychlené koagulační separace s využitím dávkování práškového aktivního uhlí ActifloCARB. Velmi se snažíme proj v průmyslu námi vyvinutý vlastní koncept Zero Liquid Discharge, kdy kombinací membránové technologie a průmyslového odpařování naší s (s více než 1000 instalací těchto řešení celosvětově) zajišťujeme plné uzavření cyklu třeba pro podnik Shell v Kataru a navíc produkujeme te s dalším využitím.

Spolupráce ale běží i na lokální úrovni – v oblasti pitné a odpadní vody spolupracujeme trvale s výzkumnými pracovišti vysokých škol, jako je ČVUT Praha, ÚJEP či VŠB Ostrava. Společně s odborníky z těchto škol řešíme i úkoly pod hlavičkou TAČR či jsme jako partneři zapojeni do aktivit, kam patří také aktuálně běžící projekt REEF 2W s VŠCHT Praha, směřující právě na výše zmíněnou energetickou optimalizaci ČOV. spolupracujeme jako aplikační partner výzkumu – kolega Petr Sýkora z Pražských vodovodů a kanalizací dlouhodobě zajišťuje pro řadu loká společností ověřování praktických zkušeností z nasazení nových technologií na vodovodní a kanalizační síti.

Mohl byste blíže zmínit poslání Nadačního fondu VEOLIA?

V první řadě musím uvést, že Nadační fond Veolia, který funguje od roku 2003, je skvělý a výborně řízený projekt, iniciovaný ředitelkou komu Veolia Evou Kučerovou a aktuálně pod vedením ředitelky fondu Venduly Valentové. Posláním fondu je zlepšování životního prostředí, výchov i realizace projektů a akcí v oblasti sociální. Z pohledu zaměstnance je ale zajímavé, že NF Veolia nám všem dovoluje využívat finanční prostředky dobrovolnické projekty, které jsou zajímavé pro lokální komunity – tzv. MiNiGRANTY® VEOLIA. Zní to možná až nafoukle, takže zkonkretizuj rokem se každý z nás může ucházet o příspěvek až 50 tis. Kč na aktivitu, kde „s mým osobním zapojením zlepším životní prostředí či život k komunity“. Osobně mi dvě úspěšné přihlášky a následné příspěvky napomohly s ostatními rodiči během nekonečných víkendových brigád re a výukové prvky pro děti z Mateřské školky Dusíkova a ZŠ Dědina. Vždy mi udělá radost, když vidím, jak voda děti přitahuje a inspiruje. Uvec marginální část činnosti NF Veolia – mezi jeho významnější úspěchy patří bezesporu projekt STARTér, díky kterému vzniklo za 20 let 2 392 r pracovních míst, z toho 355 pro osoby zdravotně znevýhodněné s příspěvky 112 mil. Kč, veřejnosti známý projekt Voda pro Afriku, kde z proc a dalších předmětů jde výtěžek na budování a opravy vodních zdrojů v Etiopii, podpora seniorů v rámci projektu Stále s úsměvem, fond je ge partnerem akce Uklidme Česko atd. Za dobu své působnosti fond rozdělil na 213 mil. korun.

